

PELOMJE

Serbski casopis za žiži

lětnik
2023

6

Serbske medije

W šulskem lěše 2022/2023 som zorganizěrowała ako redaktorka **Płomjenja zarědowanja** pód motom „Serbske medije“. Som pšepšosyła kupku zajmcow wót Dolnoserbskego internata w Chóšebuzu na **nagromadu** styri zmkanja.

Tak na pšíktd smy woglědali do redakcije serbskego tyženika Nowy Casnik na Droze młožiny 54 w Chóšebuzu. Pšez dom a běrowy jo nas **wjadta** redaktorka Katalin Porackojc. Wóna jo wulicyta, kak Nowy Casnik **nastawa** a jo wótegronita teke na pšašanja wuknicow a wuknika.

Se wě, až som pokazata ako redaktorka **Płomjenja** wuknicam a wuknikoju teke swójo žětowe městno w Rěcnem centrumje Witaj na Žylojskej droze 39. Mój běrow jo ga ned pódla internata. Som wulicowata wó mójom žěle a wó **wósebnošcach** **Płomjenja**, **jadnoraznego** dolnoserbskego casopisa za žiši!

Dalšne zmkanje jo wjadto młodostnych do chóšebuskego studija rbb na Barlińskej droze 155. Wót tam pšidu mjazy drugim **wusćełanja** Bramborskego serbskego radija. **Samorozmějucy** jo redaktorka Diana Šejcowa pokazata swójim góscam studijo, wót kótaregož se live wusćełta.

Cil zarědowanjow jo byt: młode luže ze serbskimi medijami bližej zeznaš, ale teke jich za pisanje **rozpališ**. Tak jo se na pšíktd jadna wobžělnica w rubrice „Z luštom a lubošču za to serbske“ cytařkam a cytarjam pšedstajita (Płomje, 4/2023, b. 32). Na dalšne **pšinoski** se južo wjaselim!

Katarzyna Fidekowa

SŁOWNICK

jadnorazny – einzigartig; **nagromadu** – insgesamt; **nastawaš** – entstehen; **pšinosk** – Beitrag; **rozpališ** – begeistern; **samorozmějucy** – selbstverständlich; **wjasć** – führen; **wósebnošć** – Besonderheit; **wusćełanje** – Sendung; **zarědowanje** – Veranstaltung

Lube žiši,

januar, februar, měrc, apryl, maj a ... junij. Móžošo tomu wěriš? Jo južo junij. Junij kóncy přédnu počjcu lěta. W juniju zachopijo se lěšojski cas. Přédneho junija jo žeń žiši! Z cym hyšći zwěžošo mjasec junij? Ja myslim se něnto na kuždy pad na zachopjeńk mójogo žěla ako redaktorka Płomjenja. Dokradnje pśéd lětom som z tym rědnym žětom zachopila. Nažejam se, až mašo pśi cytanju Płomjenja tak wjele wjasela ako ja pśi jogo planowanju a zestajenju. Awtorki a awtory, ilustratorki a ilustratory, lektorat a wugótowařka – wšykne pśinosuju tomu, až jo Waš serbski casopis pisany, zajmny a wótměnjaty. Tak žycym Wam wjele wjasela z nowym wudašim w šuli a pó šuli! A se wě: Žycym Wam wšo to nejlěpše ku dnju žiši!!!

Waša redaktorka

Katarzyna Fidekowa

Z wopšimješa:

Za přédny lětnik

- 4 Witaj, přédny lětnik!
- 5 Wumólujomy sami

Nadawki / zwucowanja / gódańka

- 6 Rěčne zwucowanja
- 15 Memory
- 17 Słowa a sady
- 19 Gódarne tofle
- 20 Fotowy kwis

Wšake

- 2 Serbske medije
- 8 Ze žywjenska Mata Kosyka
- 9 Liška
- 10 Žycenje mateje pśezpołdnice
- 12 Comic „Kotowrot zawobmyslenja“

- 14 Pśezpołdnica
- 22 American football
- 24 Filmowy festival Chóšebuz
- 26 Fleming – zajmne strony w Bramborskej
- 28 Słyńco basliš
- 30 Cytarje pišu
- 31 Žorty
- 32 Z luštom a lubošču za to serbske

Lěše startuju!

My mamy nalěše, lěše, nazymu a zymu!

Pcołki pytaju nektar.

Junij jo šesty mjasec.

Jo žeń žiši!

Słyńco swěši.

Skóro su prozniny.

My trjebamy krotku drastwu.

Žiši graju wence.

Nejdlejšy žeń lěta jo 21. junija.

My jěmy lod.

Cytaj sady! Wótpiš pěš sadow!
Móluj rědny wobraz!

Nominativ plural

Gaž mamy jednu wěc tši abo wěcej razow, wužywamy w serbskej řečy plural.

Substantiwy dostanu kóńcowki **-y, -e, -i** abo **-a**.

Adjektiwy a pronomeny maju pšecej kóńcowku **-e**.

Kóńcowku **-a** dostanu wšykne neutrumowe substantiwy: Tši nowe awta.
Naše cyste blida.

Na **-y** kóńce se substantiwy z twardymi kóńcnymi konsonantami (b, ch, d, f, t, m, n, p, r, t, w): Ředne serbske drastwy. Twóje cerwjene stoły.

Na **-e** kóńce se substantiwy z měkimi kóńcnymi konsonantami (j, l, ś, ź, ň – nj, ř – rj) a twardymi sycawkami (c, č, s, š, z, ž): Móje kisałe wišnje. Wšykne módre zece.

Na **-i** kóńce se substantiwy z **g** abo **k**: Waše małe pupki. Šopte słodke pampugi.

Glědaj se přědk!

Femininowe substantiwy, kótarež se w singularje njekóńce na **-a**, maju wósebne kóńcowki:

-y pó twardych sycawkach (c, č, s, š, z, ž)

a **-i** pó měkich konsonantach (č, j, l, ň – n, ř – r, ś, ź): Naše wjelike kawčy.
Wšykne wucbne rumnosći.

Wuwzeša!

mjazy drugim: góle – žiši, gólc – gólcy, bratš – bratšy, sotša – sotšy, wjas – jsy, žeń – dny, zwěrje – zwěrjeta, mě – mjenja

1. Napiš substantiwy w singularje a w pluralu!

Schreibe die Substantive in Einzahl und Mehrzahl auf!

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Namakaj 20 slowow w pluralu! Finde 20 Wörter im Plural!

(ceptařka, dom, kósc, kóza, lutk, myř, nadawk, plon, přařanje, ryba, sarnja, sotřa, řeg, řorca, tedij, tomaty, tykař, wuchac, zeger, zgłó)

m	t	y	r	a	j	n	a	ř	a	ř	p	s	d	ř
c	y	ř	t	o	s	f	y	w	n	k	a	b	ř	h
t	u	o	m	r	u	l	b	ř	k	ó	z	e	g	ř
o	a	r	t	z	j	p	y	i	č	s	ć	a	z	b
m	e	c	b	g	s	l	r	ř	j	ć	w	y	k	i
a	d	e	r	ł	n	o	ł	i	l	i	k	t	u	ł
t	ř	b	s	a	r	n	j	e	t	g	a	p	j	e
y	r	e	g	e	z	y	w	c	f	e	ř	h	c	j
ň	g	r	w	b	o	d	a	ň	t	ć	ś	ě	g	i
f	ó	n	e	g	u	w	s	a	č	m	u	w	o	d
u	d	o	m	y	ř	ó	i	k	w	a	d	a	n	e
ř	a	c	y	w	b	i	ł	y	p	j	a	n	u	t
ř	y	w	ř	a	m	u	ł	t	n	e	z	ň	ř	m
t	s	e	y	ň	w	u	c	h	a	c	e	y	ł	n
ř	i	k	ř	a	t	p	e	c	k	ć	j	i	ś	e

3. Wudopotni sady z přawymi słownymi kupkami w pluralu!

Ergänze die Sätze mit den richtigen Wortgruppen im Plural!

zelena řaba, nejłubřa pupka, ředna rořa, řopta řeřnicka, řolta suknya, serbski słownick

- Tři wise w mójej spiřce.
- Móje wzejom wřuři sobu.
- W nařej zagroře juřo rořtu
- skokaju wokołó gata.
- mě wjelgin pomagaju we wucbj.
- Nejłubrej řem

Ze žywjenja Mata Kosyka

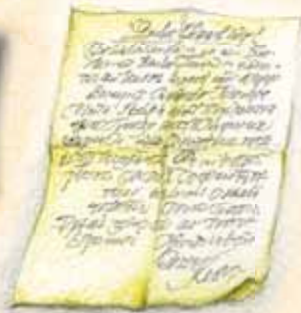

Mato Kosyk:

dolnosěrbski basnikař,
spisowašel a farař 1853–1940

Wěženja gódne:

- Nejpłodnjejšy cas literarnego twórnjenja Kosyka jo był w jogo rodnej jsy Wjerbno. Wón jo napisał wjele lyriskich basnjow a baladow (jadnu baseň za žiši cytašo na pódlanskem boce).
- Mato Kosyk jo wudrogował do Ameriki, žož jo teologiju studěrował. W Nimskej njeby to móžno było, dokulaž wón njejo abituru měł.
- W Americe jo Kosyk mjenjej, ale weto dalej pisał.
- Eksistěrujo teke wěcej ako połsta pśełožkow jogo jadnotliwych twórbow do drugich słowjańskich rěcow.
- K ceći Kosyka jo se zakładna šula w Brjazynje pó njom pomjenila. We Wjerbnje spomina na njogo dopomnjeński kamjeň.

Žywjeńske stacije:

18. 06. 1853
narožijo se we
Wjerbnje

1867–1873 wuknjo na
gymnaziumje w Chóšebuzu

1873
žěła pśi zeleznicy
w Lipsku

wót 1880
redigěrujo sobu
Bramborski Casnik

1877
wrošijo se do Wjerbna a statkujo
někotare lěta ako lichy
spisowašel

1883–1885
studěrujo teologiju
w ameriskem měšće
Springfield, pótom
w Chicago

1885–1886
jo farař we Wells-
burgu (Iowa)

1887–1907
statkujo we wšakorakich
wósadach w staše
Nebraska

1907–1913
jo farař w El Renou
w Oklahomje

22. 11. 1940
zemrějo w Albionje

1913
žo na wuměnik a jo žywy
ako farmař w měšće Albion

Liška

Liška, gus sy wukšadnuła,
daj ju zasej how!
Kak by howac wuběgnuła
Stšělbje ganikow!

Gaž ší trjefi dłujka flinta,
ned se pšewjergnjoš;
cerwjena ší barwi tinta
a pón wumrějoš.

Luba liška, *daj se ražiš*,
Wóstaj złožejstwo!
Myš tu móžoš ty zadajiš,
Nic pak *piletko*.

Mato Kosyk

SŁOWNICK

daj se ražiš – lass dir raten; **ganik** – Feldhüter; **piletko** – Gänschen; **pšewjergnuš se** – umkippen; **stšělbja** – Gewehr; **wuběgnuš** – entfliehen; **wukšadnuš** – stehlen; **wumrěš** – sterben; **zadajiš** – erwürgen; **złožejstwo** – Diebstahl

Žycenje maŕeje pšezpołdnice

(1. žěl)

Połdnjo w lěšu njejo wěcej taki tšašny cas ako něga. Rědko se to stanjo, až jadna pšezpołdnica někogo, kenž w górcose na póli žěła, pšawje *wobgrozujo*. Pšezpołdnice su něnto *pokornješe*: Jim to dosega, połdnjo na pólach *se šariš*. Wóni *wulěkaju* luži ze swójeju běleju póstawu a z pózwignjonym *serpom*.

Južo te młode pšezpołdnice deje tak se šariš. Z 212 lětami jo teke Połudnjeńka hyšći wjelgin młoda pšezpołdnica. Wóna nosy sněgbětu suknu, ma wjelgin swětłe włose a nadpadnjo dla wjelikeje bryle pšed swójima módruckima wócyoma.

Šarjenje pak móžo bys krađu wóstudne. Wósebnje, gaž tak a tak nichten njejo w pšezpołdnjejšej górcose na pólach ducy. Połudnjeńka wzejo swój mały serp a wótrěžo módracki a maki. Tak wóna terga sebje rědny strusk. Pótom wěžo sebje hyšći kwětkowy wěnašk. A co dalej? Taka wóstuda! Nejlubjej by Połudnjeńka se lagnuła a *pódrěmała*. Ale naraz wiži kócku na łuce pódlu póla!

Taku rědnu ze šerymi smužkami. Co how zawěsće za myšami *góntwowaš*. Połudnjeńka se rozglědniwje bližy. „Hajta, hajta, smějom tebe hajkaš?“ Kócka jo nejpjerwej *njedowěriwa*. Ale pótom se nejskerrej myśli: „Pši góntwje myšow njamam žinsa gluku. Pótakem sy mě pópšawem witana, rozluštuj mě!“ Połudnjeńka hajcka kócku a grajkoco z njeju.

Naraz pada seń na Połudnjeńku a kócku. Wulěkana se Połudnjeńka wobrošijo: Tam stoj *rozgórita* stara pšezpołdnica. „Šota Smaga!“, woła Połudnjeńka. Južo wjele lět bydli Połudnjeńka pla swójeje šoty Smagi. Młogi raz kontrolěrujo šota, kak derje mała pšezpołdnica połdno se šari. Wóna to rědko cyni. Ale rowno žinsa musy to byś ...

„Take něco, pótakem pomjenijoš šarjenje?“ pšaša šota Smaga kšuše. „Sy zasej kwětki tergała. Ty wěš, až se to *njemaka z pšawidłami* šarjenja. A něnto se *gněšiš* z kócku! To se samo hyšći mjenjej maka z pšawidłami šarjenja! Co to dej, Połudnjeńka?“

„Ale šota Smaga, to jo taka *wuuuuu-kludna* kócka! Som jej južo dała mě, ja ju pomjenijom Šerka! Smějom ju *wobchowaš*? Pšosym, pšosym!“ „Ně!“ wótegronijo šota. „A wóna ma južo mě a ma južo doma. Ja ju znajom – to jo Lejnijkoc Emily. Wóna słuša k swójeje familiji, njamóžoš ju jadnorje sobu wzeš!“

„Ale šota Smaga“, zachopijo Połudnjeńka dalej pšosyš. „Glědaj, kak rada wóna mě ma! Snaž se jej njespódoaba pla Lejnijkoc. Snaž jo pla mnjo glucnjejša!“

„Njezmyst!“, woła šota Smaga. „To *wudłyp sebje z głowy*! Pšezpołdnejša góžina jo písamem mimo. Žomej něnto domoj a kócka wóstanjo how!“

Połudnjeńce pšidu skóro *ldzycki*. „Žycym sebje južo tak dłučko domacne zwěrje!“

„Ja wěm“, groni šota Smaga naraz pšizajnjej. „A skóro maš swój 213. narodny žeń. Njamóžoš hyšći pitšku *šćerpna* byś?“

Woblico Połudnjeńki se zrazom zasej *rozbytšujo*. „Oj! Rozmějom! No derje, pón žomej domoj a ja bužom *šćerpna*!“ Něnto ma Połudnjeńka nažeju, až dostanjo domacne zwěrje k narodnemu dnju. To ju wjelgin wjaseli! Kótare zwěrje drje dostanjo? Kócku? Psyka? Karnikla? Połudnjeńka jo taka narska, až to lěbda hyšći *wužaržyjo*. Pór dnjow musy wóna hyšći cakaš ...

(*póksacowanje slědujo w pšiducem wudašu*)

SŁOWNICK

gněšiš se – kuscheln; **gónitwowaš** – jagen; **górcota** – Hitze; **ldzycka** – Tränchen; **njemakaš se** – nicht übereinstimmen; **njedowěriwy** – misstrauisch; **njezmyst** – Unsinn; **pódrěmaš** – ein wenig schlummern; **pokornjejšy** – bescheidener; **póksacowanje slědujo** – Fortsetzung folgt; **pšawidło** – Regel; **rozbytšowaš se** – sich aufhellen; **rozgórity** – erbst; **šćerpny** – geduldig; **serp** – Sichel; **šariš se** – spuken; **wobchowaš** – behalten; **wobgrozowaš** – bedrohen; **wudłypaš sebje z głowy** – sich etwas aus dem Kopf schlagen; **wukładny** – niedlich; **wulěkaš** – erschrecken; **wužaržaš** – aushalten

FELIKS a FLORIAN

Kotowrot zawobmyslenia

Tak mójogo Florija znajom:
Pšecej 20 minutow pšepózdže.

Co wón něnt gótujo? Wob-
glědujo někogo? Gaby ten
wěžeł, až ja jogo wižim -
boah, jo to zapšimujuje!

Togo budu raz pó-
rědnje wulěkaš. Pfff-
tutku naduš - a se
kšajžu pšibližyš ...

To pak wiži Feliksowy nan, kenž
žěta wokoto rožka w zagrože ...

Kogo ga naš Feliks tam wobglědujo? A co ga
z teju tutawku co? To sebje bližej woglědajom.

Mójogo gólca njamóžoš jadrnje z wóco-
wu pušiš. Jomu lubjej raz slědujom ...

Na kogo
mój cłowjek
tam tak?

Nejwěcej pak
nadpadnjo, až wo-
pytajo to ce to nje-
nadpaduju cy niš -
čož se jomu pak žed-
nje njeražijo.

Pšezpołdnica

- łapański list -

drastwa: bęła drastwa

wósebności: nosy pšecej serp
pši sebje

**Ga wóna se
zjawijo?** połdnjo zeger
dwanasćich

**Žo wóna se
zjawijo?** lanowe pólo

**Ku komu
wóna pšišo?** k żowćam a żeńskim,
ako žęłaju pó zeger
dwanasćich na pólu

**Co wóna
pomina?** żowća a żeńske deje
jej aż do zeger jedno-
go wó wobžęłanju
lana wulicowaś

**Co z togo
slědujo?** Gaž żowća a żeńske
njamógu zmejstrowaś
nadawk, wóna
wusmjeršijo swóje
wopory ze serpom.

Gaž żowća a żeńske
mógu zmejstrowaś
nadawk, pšezpołdnica
se minjo na pšecej.

Wumóluj lanowe kwiśonki!

Co jo lan?

- rostlina
- pšírodná niś
- wużywa se pśedewšym
w drastwowej industrij
- z lanowych semjenjow produ-
cěrujo se žinsa hyšći we Łużycy
typiski lany wólej

hyacinta

*

łokašina

mak

**

kukac

słyńco

hortensija

matematika

Matematika jo za mnjo wjelgin šěžki pšedmjat, togodla trjebam pšipomocnu wucbu (A.).

serbščina

W serbščinje (L.) wuknjomy wjele wokablow (G. Pl.), ale zgónijomy teke zajmnostki, na pšikład ze serbskich stawiznow (G. Pl.).

biologija

Temy w biologiji (L.) su za mnjo nejcesćej wjelgin zajmne, dokulaž ja lubujom pširodu (A.) a zwěrjeta (A. Pl.).

šulski casnik

Trjebamy za naš šulski casnik (A.) pšecej zajmnostki ze šule (G.) a wó lichem casu (L.) młodostnych (G. Pl.).

wupad

Mamy něnto wupad, dokulaž naš/a ceptař/ka jo schórjet/a.

sportowa hala

Młogi raz sportujomy wence, ale cesćej mamy sport w sportowej hali (L.).

Sorbischunterricht

In Sorbisch lernen wir viele Vokabeln, erfahren aber auch Interessantes, zum Beispiel aus der sorbischen Geschichte.

Mathematikunterricht

Mathematik ist für mich ein sehr schwieriges Fach, deshalb brauche ich Nachhilfeunterricht.

Schülerzeitung

Wir brauchen für unsere Schülerzeitung immer interessante Informationen über die Schule und die Freizeit der Jugendlichen.

Biologieunterricht

Die Themen im Biologieunterricht sind für mich meistens sehr interessant, weil ich die Natur und Tiere liebe.

Sporthalle

Manchmal treiben wir draußen Sport, aber noch öfter haben wir Sport in der Sporthalle (L.).

Ausfall

Wir haben jetzt Ausfall, weil unser/e Lehrer/in krank geworden ist.

Gódarne tofle

Rozglédnišo se raz we wašej wokoli-
nje, abo gaž sčo něži ducy: Co wó-
znamjeniju te pisane tofle poťne gódar-
nych znamjenjow, licbow a pismikow,
kótarež cesto su pšišrubowane na pší-
klad na murjach a sčazorach?

Běte tofle z cerwjonym ramikom wóz-
namjeniju, až dajo how jaden hydrant,
stakim pšizamknjenje wódowóda. To-
fla wopšimjejo dokradne informacije,
ako na pšíklad ta na wobrazu: 2,7 m
nalěwo a 0,9 m narowno wót tofle
namakajoš *zelezne pówěko* na zemi.
Pód nim jo schowane pšizamknjenje
za jadnu 110 mm tłustu roru. How
mógu se wognjowa wobora, rěša-
rje drogow abo twařnišća z wódu
zastaraš.

Wognjowa wobora, *plunařnje* a wódař-
nje pšose was: *Njeznicujšo tofle*, do-
kulaž jo to wjelgin wažne, až pomoc-
nik w nuznem paže malsnje pówěko
namakajo.

▲ Snaž wižišo teke žoltu toflu.
Ta pokažo, že se chowa *plunowy
wótstajeňski kokotk*; ten jo trjebny,
gaž dej se pšewód reparěrowaš.

▲ Celo w bliskosći namakajošo teke módre toflicki
z běłym „S“. Pón mašo pokazki k wódowym regelam.
Gaž *wódařnje pó rozlamanju* rory mate kulojte
pówěko w zemi wótcyniju, mógu ned wódu zastajiš.

SŁOWNICK

gódarńy – rätselhaft; njeznicyš – nicht
zerstören; plunařnja – Gaswerk; plu-
nowy wótstajeňski kokotk – Gasab-
sperrhahn; pšewód – Leitung; pšišru-
bowany – angeschraubt; pšizamknjenje
wódowóda – Wasseranschluss; ramik –
Rahmen; rozlamanje – Bruch; sčazor –
(der) Mast; wódařnja – Wasserwerk; wó-
znamjeniš – bedeuten; zastajiš – ab-
sperrern; zastaraš – versorgen; zelezne
pówěko – eiserner Deckel; znamje –
Zeichen

1

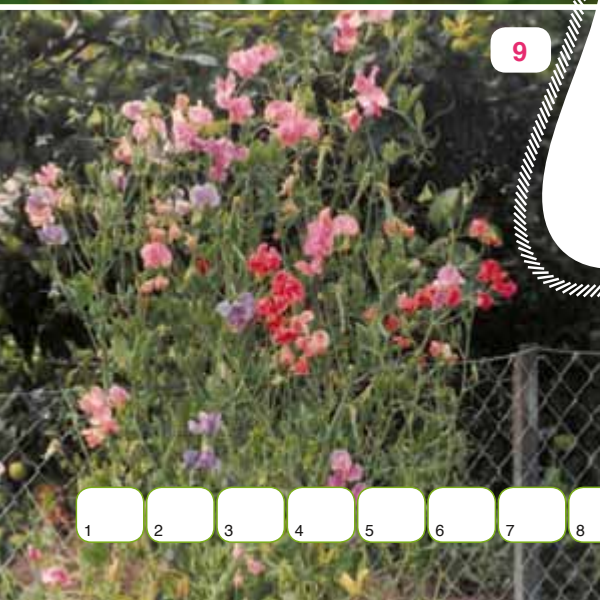
2

Fotowy kwis –

Wšykne kwiśonki maju žinsa rožoŷty ton barwy; snaž njebužo to tak lažko, je wšykne spoznaš. Wjele wuspěcha!

10

9

- akelaja Gloxinie
 Silberblatt W wutka
 R slěz Knabenkraut
 Wicken N nalik
 J wójki
 Storchnabel Primel

8

3

4

za pšijašele pširody

Gaž serbske a nimske pomjenjenja wótpowědujucym fotam pšawje pširědujošo, dostanošo z pomocu pismikow rozwězańske słowo: zaběru, kótaruž wšykne wósebnje w lěšojskem casu rad maju.

 Seerose

 G pšeradnikowe zele

 Bartnelke

 O kóśanki

 A kukac

 Malve

 Akelej

5

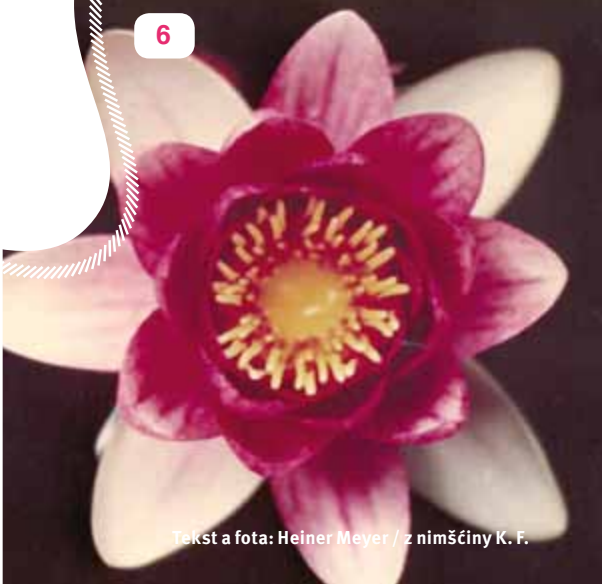

6

 D gloksinija

 E primula

7

American football. Wó tom sporše styšyš pšecej někotare *basnicki*: „Te ga su wšyknje pšeliš agre-siwne.“ – „Te kšě se jano mjazy sobu biš.“ – „Tam ganjaju někotare luže za jajom.“ Ale jo to napšawdu wěr-no? Co jo pópšawem American foot-ball? Kak se grajo? A žo móžom sobu graš? Na wše te pšašanja w toš tom artiklu wótegronijom.

AMERICAN FOOTBALL

trendsportowa družyna?

Ja som Ference. Som wuk-nik Dolnoserbskego gym-naziuma a grajom južo 5 lět American football. Mimo to-go som jadno lěto na ame-rikańskej wušej šuli football grał a mój „American Dream“ jo se dopočnił.

Ako to mě južo *pšeražuju*, jo American football jadna ame-rikańska narodna sportowa družyna, lěcrownož jo pópšawem w Engelskej nastała. Južo w 19. stolěšu su grali na britiskich priwatnych šulach *měšańcu* mjazy kopańcu, rug-byjom a footballom. Wóni su měli toš tu *měšańcu* za jadnu sportowu družynu. Akle pózdžej su se *rozdžělnje* waš-nje graša jaden wót druge-go *žělili*, pši comž jo wašnja graša footballa z *wudrogowa-nim* z Europy do USA pši-šła. Tak jo nastał „American football“.

Z etablěrowanim sporta w *to-warišnosći* a nastašim jadneje ligi su se *pšawidła* pšecej dalej *pšiměрили*, tak až jo se graše

wuwilo w 20tych lětach wót na zachopjeńku wjelgin bru-talnego sporta, bžeze *šćitne-go wugótowanja*, k jadnomu wěstemu a kšasnemu grašeju za cely narod.

Z globalizaciju jo pšišeł toš ten sport teke do Nimskeje a wordujo mjaztym wěc a wě-cej woblubowany. Tak jo se wótměło łoni přédne oficiel-ne graše amerikańskeje ligi w Nimskej. Event jo był z *wu-pšedanym* stadionom a wjelic-kimi *ředami cakajucych* pšed pšedawarńju tiketow poňny *wuspěch*. Pšecej wěcej luži ma tu nowu sportowu družynu pódla kopańce za wjelgin at-raktiwnu a rozmějo mjaztym graše, lěcrownož pšawidła mógu se zdaš na zachopjeń-ku wjelgin komplicěrowane. Tak njejo graše mjaztym wě-cej žedno *tupe* ganjanje a *pši-starkowanje*, ale wjelgin tak-tiske a dynamiske graše, kó-tarež pomina sebje atletiski nejwuše *wugbaša*.

Ale kak se pópšawem grajo?

Dokulaž su pšawidła wjelgin wobšyrne, rozkłažom how ja-
no *zakłady*: Dwa teama stojtej
stawnje z 11 grajarjami na-
pšešiwio sebje. Pši tom jaden
team agěrujo w *naběgu* a dru-

gi team w ščitanju. Naběgujucy team ma balo a wopytujo jo do
kónčneje cony pšijnasć. To jo pótom „Touchdown“ a team do-
stanjo za to 6 dypkow. Touchdown jo ako wrota w kopań-
cy. Chtož ma pó zakónčenju grajnego casa wěcej dypkow, jo
dobyšař.

Ale mógu zapšawym football w poměrnje małem měsće ako Chóšebuzu graš?

Jo, Chóšebuz ma napšawdu footballowy team. Jomu se gro-
ni „Chóšebuz Crayfish“. Towaristwo eksistěrujo južo wót
90tych lět a jo mjaztym mócnje w nimskej footballowej kul-
turje etablěrowane. Jo pótakem na kuždy pad móžno, w Chó-
šebuzu aktiwnje football graš.

Ale co musym pópšawem ako grajar wuměš?

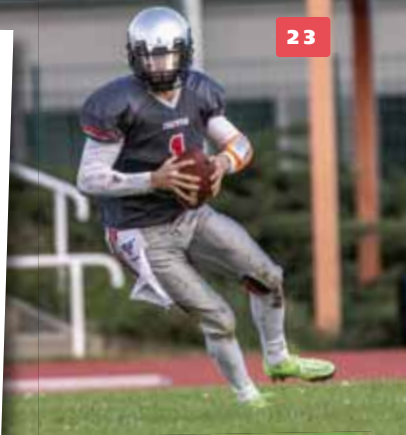
Nic. To rědne jo, až hynac ako pši kopańcy, jo pši footballu
wšojadno, kaki typ ja som. Wšojadno, lěc wjeliki, mały, tłu-
sty, šańki, malsny abo pómały. Kuždy typ šěła jo wityny pši
footballu a kuždy ma wažny nadawk.

Som waš zajm wubužił?

Woglědajšo naš trening! Wjaselimy se wjelgin na kuždego no-
wego grajarja a na kuždu nowu wósobu,
kótaruž móžomy za foot-
ball rozpališ.

Dalšne informacije k towaristwoju a organizato-
riskim wěcam namakajošo na internetowej
stronje: www.cottbus-crayfish.de a na kanalu
na Instagramje „@cottbus.crayfish“

SŁOWNICK

basnicka – Gerücht; dopolniš se –
sich erfüllen; měšańca – Mischung;
naběg – Angriff; pšawidło – Regel;
pšeražowaš – verraten; pšiměriš –
anpassen; pšistarkowanje – an-
einander stoßen; rěd cakajucych –
Warteschlange; rozdžělny – unter-
schiedlich; šćitne wugótowanje –
Schutzausrüstung; towarišnosć –
Gesellschaft; trendsportowa dru-
žyna – Trendsportart; tupy – rau;
wudrogowanje – Auswanderung;
wugbaše – Leistung; wupšedany –
ausverkauft; wuspěch – Erfolg; za-
klad – Grundlage; zdaš se – how;
vorkommen; žěliš – teilen

Filmowy festiwal Chóšebuz

Lube žiši! Wěšćo, až kužde lěto wótměwa se w Chóšebuzu wjeliki filmowy festiwal? Snaž jen južo derje znajošo. Gaž nic, pón njejo to zlé. Něnto wšake zajmnostki kołowokoło festiwala zgónižošo. Ten wjeliki event wótmějo se akle w nowembrje, ale južo něnto organizatory jen pilnje pšigótuju. Na móje pšašanja jo wótegroniła kuratorka sekcije za žiši kněni Anke Donnerstag.

Co jo pópšawem Filmowy festiwal Chóšebuz?

Filmowy festiwal Chóšebuz (FFC) jo jaden z wuznamnejšych festiwalow *pódzajtšnoeurop-skego* kina. Pšecej w nowembrje pokažu se w Chóšebuzu nejlěpše filmy ze srježnjeje a pódzajtšnjeje Europy. To su ceło wósebnje filmy, ako njejsu howacej w kinje wizeš. Šesć dnjow domińeruju w měsće módra barwa: Módre linije na drogach wjedu k jadnotliwym městnam, žož se filmy pokazuju, wót kluba „Glad-House“, pšez kino „Weltspiegel“, *statne žiwadlo* a *komorne jawišćo*, až do centruma festiwala w měsćańskej hali.

Na co směju se žiši wósebnje wjaseliš?

Kužde lěto dajo za žiši filmowy řed KIDS IM KINO. How pokazuju se fantastiske *dyrdakoj-stwa* a tšojenja za žiši wót 3 do 12 lět. Tenraz pšizo samo swětowa premjera jadneje ARD-bajki.

Za młodostnych dajo ekstra program. W tom žo wó šulu, starješje, lubosć a dramu – skrotka wó žywjjenje młodych luži. Nejlěpšy film se mytujo.

Pokažu se teke serbske filmy?

Nowe serbske filmy z Dolneje a Górneje Łužyce prezentěruju se we *filmowem rěže* | Heimat | Domownja | Domizna. How wulicuju wósebne młode filmarje w ramiku „dłujkeje nocy krotkich Łužycanarjow“ tšojenja ze swójeje domownje.

Su teke filmy w serbskej rěcy za žiši pódla?

My wopytujomy kužde lěto za filmowy řed Heimat | Domownja | Domizna jaden serbski film za žiši namakaś.

W ramiku filmowego festiwalu dajo idejowe wuběžowanje za młodostnych wót 12 lět. Wó co pši tom dokradnje žo?

„Akcija! – der Filmförderpreis/filmowe spěchowańske myto“ – how žo wó nejlěpšy filmowy koncept, pótakem wó jadnu ideju, kótaraž jaden film wopisuju. To jo napšawdu móžno ideju jano z pór sadami pšedstajiś. Šym dokradnje j jo pak ideja wopisana, šim wětša jo šansa, až wóna dobydnjo. Sobu cyniś směju filmowe teamy, kótaraž wobstoje z nanejmenjej tšich młodostnych wót 12 do 25 lět. To jo coolny projekt, dokulaž za *wuwiše nawjeršeńskich knigtłow* a *techniske pšesajženje* dostanu młodostne pódpěru wót filmowego profija.

Jo to teke něco za celu ředownju?

Na kuždy pad. A wšojadno, lěc jedna se wó lubosćinske tšojenje, krimi abo trikowy film. *Wuměńjenje* jo, až se powěda w filmje dolno-serbska rěc. Dobyšař se w nowembrje znaty cyni a ma lěto cas, film producěrowaś. Na filmowem festiwalu w pšiducem lěše swěši pótom premjeru. Zajmce deje póslaś swóje ideje nejpózdžej až do 23. oktobra na filmschau@filmfestival-cottbus.de.

Wutšobny žěk za informacije!

Program festiwalu wózwajijo se kóńc oktobra na webboku www.filmfestival-cottbus.de. Šulske ředownje mógu se za zgromadny woglěd do kina w festiwalowem tyženju wót 6. do 12. nowembra kuždy cas *pšizjawiś* (filmy běže teke pšeccej dopołdnjo) a sebje nejlěpše městna *zawěšćić*. Pišćo raži na info@filmfestival-cottbus.de.

SŁOWNICK

dyrdakojstwo – Abenteuer; **filmowy řed** – Filmreihe; **komorne jawišćo** – Kammerbühne; **nejpózdžej** – spätestens; **pódzajtšno-europiski** – osteuropäisch; **pšizjawiś** – anmelden; **statne žiwadło** – Staatstheater; **techniske pšesajženje** – technische Umsetzung; **wuměńjenje** – Bedingung; **wuwiše nawjeršeńskich knigtłow** – Drehbuchentwicklung; **zawěšćić** – sichern

Fleming – zajmne strony w Bramborskej

Grody, krajina, pširoda – městno wobsedlone wót mała luži, položone mjazy *srježowěkowymi pomnikami* a ceru za skatery a kólasowarje – to wšykno jo Fleming.

Pó *wenkownem njewósebnje* laży Hagelberg z 200 m wesrjež Fleminga, jedna *smuga górischow* w krotkowjacornej Bramborskej a na pódzajtšu Saksko-Anhaltskeje. Fleming jo rozrědowany do Dolnego a Górnego Fleminga a tam njamóžoš jano pó pólach a górach chójžiš, ale teke kulturu dożywiš, w casu slědk drogowáš a *wurownanje* k wšednemu dnju namakaš.

Fleming ma se žěkowaš swóje górki a doły *lodowej dobj*e. Južo pšed wěcej ako 10 000 lětami su se zasedlili tam jagarje a malsnje su nastali jsy z *rolnistwom* a *kubłanim* zboža. Strony su byli wobydłone pšez Nimce a Słowjany, domi-
něrowali su pak nimske wjerchy a kněžki.

Typiska krajina

W 12. stolěšu su se wudali na drogu tysace luži a ludow. Wóni su kšěli dobry žywjeński rum namakaš. Teke Flamy z Belgiskeje (region Flandern) su musali swóje *sedlišča* spuščiš, dokulaž *wusoke pšilejnice* su znicyli jich domy. Nowu domownju su namakali w žinsajšnem Flemingu, kótare-
muž su dali mě a w kótaremž su rozšyрили swóju wědu a wjele tradicijow.

Město Damna we wokrejsu Teltow-Fleming

Kulinariska wósebnosć Fleminga su „Klemmkuchen”. To su šańke, knypate wafle, kótarež su psígótowane z wósebnym zelezom (Klemmkucheneisen, foto). Kulinarisku chłošćonku su Flamy w 12./13. stolěšu sobu psínjasli. Tegdy šesto jo było z muki, wódy, tuka a soli a jězu su direktnje nad wognjom pjakli. Za to su měli familije 6 kg šěžke a 80 cm dłužke wósebnje zezeza. Take su byli dekorěrowane z ornamentami, musterami a grawěrowanymi a su se darili cesto k swajzjbje. Šesto jo se we wjelikich zbórkach psígótowało, tak až su se hunderty wafłow psígótowaš mógali za zapusty, swajzjby a kólacyje. Žinsa namakajotej se w šěšće teke cukor a butra a eksistěruju praktiske wafłowniki za psígótowanje. Cesto „Klemmkuchen” wuglědaju žinsa ako rožki a se serwěruju z biteju zmjatana.

Górkata a płona krajina, tak ako póla, łuki a góle charakterizěruju wobraz Fleminga. Cerkwju z pólnych kamjenjow móžoš psísamem w kuždej jsy nama-kaš. Wusoke měšćańske murje, měšćańske wrota a robustne radnice twórze městne jědra. Weto jo Fleming jaden z nej-mjenjej wobsedlonych regionow Nimskeje.

Cerkwja z pólnych kamjenjow

Wósebnu rěc Fleming njama. Ale tegdy jo se powědał speciálny dialekt, kótaryž jo był měšańca holandskego a markojskego dialektla. Tradicionalna drastwa se žinsa rědko nosy, jano psí swěženjach. Jadnogo Flemingarja jo raz samo Theodor Fontane krotko wopisał: Wón jo kšuty, seriozny a cerkwinski. Starych cerkwjow dajo we Flemingu wjele, ale teke moderne wósebnje městna ako wušej 200 kilometrow dłužku ceru za skaterow a kólasowarjow.

Nadrozna tofla

SŁOWNICK

bita zmjatana – Schlagsahne; **cera za skatery a kólasowarje** – Strecke für Skater und Radfahrer; **chłošćonka** – Leckerei; **Damna** – Dahme; **kněžk** – Landherr; **knypaty** – knusprig; **kólacyja** – Kindtaufe; **kubtanje zbóža** – Viehzucht; **lodowa doba** – Eiszeit; **městne jědro** – Ortskern; **pólny kamjeń** – Feldstein; **pó wenkownem njewósebnje** – unscheinbar; **rolnistwo** – Ackerbau; **rožk** – Hörnchen; **smuga górisow** – Höhenzug; **srježowěkowe pomniki** – mittelalterliche Denkmäler; **sunuš** – schieben; **šesto** – Teig; **tuk** – Speck; **wjerch** – Fürst; **wurownanje** – Ausgleich; **wusoka psilejnica** – Sturmflut

Słyńco basliś

To trjebašo:

- bėty talař z papjery
- Źořtu papjeru
- noŹyce
- lipadło
- Źořty barwik
- roŹojty barwik
- Źćotku
- caryny marker

Lubujošo, gaŹ słyńco swėši? Nėnto w lėšu mŹozomy se wjaseliś na wjele słyńcnych dnjow. Ale gaŹ se słyńco za mrokawami chowa, mŹožo weto jedno druge słyńco wiŹeś. Take mŹoŹo wam teke wjasele napŹraś, wŹsebnje gaŹ jo sami baslišo!

Prėdna
warianta

To gŹotujošo:

1. WobmŹolujšo talař ze Źořteju barwu a dajšo jen *wuschnuś*.
2. *WŹtkreslišo* swŹjŹu ruku na Źořtej papjerje a wustřigajšo. Trjebašo wokoło wŹsym takich Źořtych rukow. Tip: MŹožo papjeru *złŹyŹ* a wėcej rukow naraz wustřigaś.
3. Na slėzny (bėty) bok wuschnjonego talarja nalipnišo ruki (foto).
4. Prėzy na Źořtej wobmŹolowanej slėzynje nakreslišo carnej wŹcy a gubu. Tip: GaŹ cošo, mŹožo małej owala z carneje papjery wustřigaś a ako wŹcy na talař nalipaś.
5. *Licy* wupyŹnišo tšošku z roŹojteju barwu.

trėbne materialije

To trjebašo:

- běty talař z papjery
- žořtu wařmu
- nořyce
- lipadřo
- řořyby barwik
- řořoyty barwik
- řćotku
- carny marker
- řěřkowak

Druřa
warianta

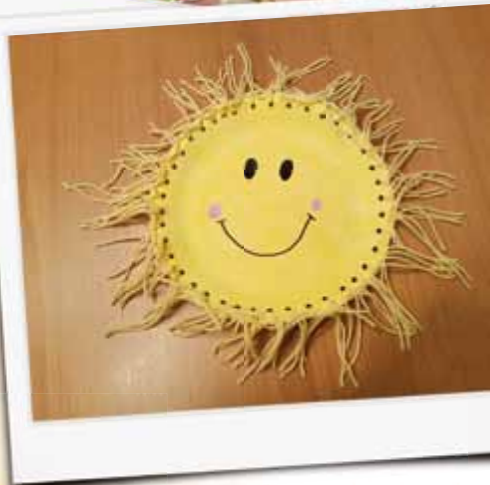

trjebne materialije

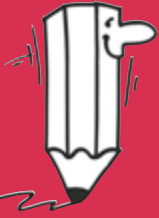
To řotujšo:

1. Wobmólujšo talař ze řořteju barwu a dajšo jen wuschnuř.
2. Wustřigajšo wokolo 15 cm dřujkich *smuřkow* řořteje wařmy. Trjebašo wjele smuřkow.
3. Na wuschnjonem talarju cyňšo řěřki (z pomocu řěřkowaka) z *wótstawkom* wót něři 2 cm.
4. Přez jadnu řěřku přięzotej dweř smuřce wařmy. Cyňšo *suk* (foto).
5. Nakresliřo carnej wocy a gubu.
Tip: Gař cořo, mōřořo mařej owala z carneje papjery wustřigař a ako wocy na talař nalipař.
7. Licy wupyřniřo třořku z rořoyteju barwu.

SŁOWNICK

lico – Wange; smuřka – Streifen; suk – Knoten; řćotka – Pinsel; wótkreśliř – abzeichnen; wótstawk – Abstand; wuschnuř – trocknen; zřořyř – zusammenfalten; řěřkowak – Locher

Cytarje pišu

Małe jatšy 2023

16. apryla su se wótměli na pisanem dwórnišću w Chóšebuzu małe jatšy. W ramiku zarědowanja su mógalu woglédarje dožywiš žiwadło. Dwě pupkowej graši za žiši stej se pśedstajilej. Wušej togo su mógalu zajmce pši małych stacijach sobu cyniš, na pśikład wušywaš, walkowaš a mólowaš jatšowne jaja. Jo teke było pór stacijow, žož sy mógał něčo kupiš, mjazy drugim pyšnjenki a knihły. Mimo togo jo dało rědny program z wjele zajmnyimi dypkami ako spiwanje, rejowanje a teke pśeglědka mody pši kótarež som se wobželiła (foto, napšawo). Mě jo se swěžeń na pisanem dwórnišću wjelgin spódobał a se wjaselim na wjelicne zarědowanje pśiduce lěto!

Maja Melcherojc

Walkowaš a jajka pisaš

Žedne dny do jatš su se zmakali žiši w centrumje za staršejšych a žiši w Nowem Chmjelowje, aby walkowali. Wšake dorosćone su jatšowny nałog znali ze swójego žišetstwa. Za wětšynu žiši pak jo to było kradu nowe graše. Nježli su rozměli, kak se pšawje walkujo, jo był źěl pisaných jajkow napuknjonych abo rozbitych. Jajko ga njedejš na walku chyšiš, ale rozglědniwje dołoj sajziš, aby se pó zemi kulilo. Žiši su mógalu dobydnuš słodkosći, gaž su jajko pó walawje dołoj kulili a pši tom druge jajko trjefili. Za to jo šota Vanessa wót centruma za staršejšych a žiši měła kóš z pisanymi jajkami a wjeliku šklu z drobnymi mytami.

Na palmicu jo pšepšosyło zaspicke Drastwowe a domowniske towaristwo zajmcow na pisanje jatšowných jajkow. Zmakanje jo se wót-

měło w towaristwowej špě pódla wognjoweje wobory w Zaspach. Znajom nałog južo z casa žišetstwa wót stareje mamy a šotow w Rownem a Slěpem. Som južo wjele kursow nawjedował a w zachadnych lětach som tši raze był cłonk jury w Budyšynje, na wuběžowanjach wó nej-rědnejše serbske jatšowne jajko. Tak som pši-bytnym dawał pokazki, kak by mógalu lěpjej jajka wóskowaš. Typiske zmólki daju se rozmjej lažko wobejs: na pśikład gaž ze lžycki z wóskom se dymi, jo wósk pšeliš górucy. Pótom su placki wóska na jajkowej škórpiny njewobstawne a casy rozběžuju.

Werner Měškank

„Sy rybkam wódu wuměnit?“ – pšaša mama swójogo synaška.
„Cogodla? Te njejsu cetu wódu hyšči wupili.“

Muski pšizo ku gójcoju z wjelikeju kulu (Beule) na głowje.

„Kněz doktor, pšyca (Mücke) jo se sednuta na móju głowu.“
„A jo was tak mócnje štapnuta?“
„Ně, njejo zwónožeła. Mój bratš jo ju ze šupu (Schaufel) zabit.“

ROZWĚZANJE

b. 6, 7

1. bomy – bomy, awto – awta, kócka – kócki, jabłuko – jabłuka, kón – kónje, wišnja – wišnje
2.

m	t	y	r	a	j	n	a	s	p	s	d	š		
c	y	š	t	o	s	f	y	w	n	k	a	b	ř	h
t	u	o	m	r	u	l	b	s	k	ó	z	e	g	ž
o	a	r	t	z	j	p	y	i	č	s	ć	a	z	b
m	e	c	b	g	s	l	r	š	j	č	w	y	k	i
a	d	e	r	ř	n	o	ř	i	l	i	k	t	u	l
t	ž	b	s	a	r	n	j	e	t	g	a	p	j	e
y	r	e	g	e	z	y	w	c	f	e	ř	h	c	j
n	g	r	w	b	o	d	a	n	t	č	š	ě	q	i
f	ó	n	e	g	u	w	s	a	č	m	u	w	o	d
u	d	o	m	y	ž	ó	i	k	w	a	d	a	n	e
ž	a	c	y	w	b	i	ř	y	p	j	a	n	u	t
ř	y	w	š	a	m	u	l	t	n	e	z	ń	š	m
t	s	e	y	ń	w	u	c	h	a	c	e	y	ř	n
ž	i	k	ř	a	t	p	e	c	k	č	j	i	š	e

wódorownje: pšašanja, sotšy, kóze, lutki, sarnje, zegery, šěgi, domy, nadawki, wuchace, ceptařki
padorownje: tomaty, šorce, myšy, zgła, plony, ryby, tykańce, kósci, dziej
3. a) žolte sukńje, b) nejlubše pupki, c) ródne rózce, d) Zeleńe žaby, e) Serbske słowniki, f) šopte jěšńicki

b. 20, 21

1 Gloxinie – gloksinja D / 2 Malve – slěz R / 3 Akelei – akelaja O / 4 Silberblatt – pšeradnikowe zele G / 5 Storchschnabel – kóšanki O / 6 Seerose – wutka W / 7 Knabenkraut – kukac A / 8 Bartnelke – nalik N / 9 Wicken – wójki J / 10 Primel – primula E, rozwězanje: DROGOWANJE

Zwóni telefon.
Janko wóteběra.
„Mama a nan stej na žěle.
Som sam.“
„A ze starkeju móžom powědaš?“
„Starka jo na wuměńku (Ruhestand).“

„Nanko, kup mě pšosym kólaso k narodninam!“
„Ale w zymje nje-kólasujoš.“
„Pón kup mě jen w lěšu!“
„Ale w lěšu njamaš narodny žěń.“

„Fryco“ – groni ceptařka – „gaž ty spiwaš, pón groniš ...?“
„Ja spiwam.“
„Derje. Gaž mama spiwa, pón groniš ...?“
„Wóna spiwa.“
„Pšawje. A gaž nan spiwa, pón groniš ...?“
„Nanko, pšestań!“

Wobchadowa kontrola:
„Wašej spěradle (Brem-sen) stej defektnej“ – groni policist. – „To bužo was kóštowaš sto euro.“
„Perfektnje, móžošo wobej do rěcha spóraš. W awtowej porěžařni su kšěli tšista euro za to měš!“

Wudawar:
Domowina z. t. –
Rěcny centrum WITAJ
Póstowe naměsto / Postplatz 2
02625 Budyšin / Bautzen
tel.: (0 35 91) 55 04 00

Redakcija „Płomje“:
Katarzyna Fidekowa
(zagronita redaktorka)
tel.: (03 55) 48 57 64 49
e-mail: plomje@witaj.domowina.de

Nakładnistwo:
Ludowe nakładnistwo Domowina /
Domowina-Verlag GmbH
Sukelnska droga /
Tuchmacherstr. 27
02625 Budyšin / Bautzen
tel.: (0 35 91) 5 77-24 2

Wugótowanje:
Béatrice Giebelhäuser

Šišć:
Wagner Digitaldruck
und Medien GmbH Nossen

Wašnja wuchadanja a plašizna:
„Płomje“ wuchada
11 razow wob lěto
Plašizna lětnego abonementa:
6,60 €
Plašizna za jadnotliwe wudaše:
0,70 €

Skazanki / Rozšyrjenje:
Ludowe nakładnistwo Domowina /
Domowina-Verlag GmbH
Sukelnska droga / Tuchmacherstr. 27
02625 Budyšin / Bautzen
tel.: (0 35 91) 5 77-26 3
e-mail: vertrieb@domowina-verlag.de

Redakciski kóńc: dwa tyženja
do wuchadanja casopisa

ISSN 0136-2594

Vertriebskennzeichen:
Z B 10553 E

Domowina z. t. z Rěcny centrumom WITAJ spěchujo se wót Založby za serbski lud, kótaraž dostawa lětnje pódpěru z dankowych srědkow na zaklaže etatow, kenž su Nimski zwězkowy sejm, Krajny sejm Bramborska a Sakski krajny sejm wobzamknuli.

Z luštom a lubošću

– ZA TO SERBSKE –

Chto ja som

Mě se groni Leonie Schmidtojc. Som 17 lět stara a bydlim w Bucynje blisko Bórkow. Som w Tšupcu do šule chójžiła, žož som měła južo wót přédneho lětnika Witaj-wucbu. Pó šestem lětniku, som na Dolnoserbski gymnazium šła, aby dalej serbsku rěc wuknuła. Za to su naše wucabniki wjelgin pozitiwnje wabili. Mjaztym som w slědnem, 12. lětniku na DSG. W mójom wólnem casu rada cytam abo kokulkujom.

Ja a dolnoserbska rěc a kultura

Som za 11. a 12. lětnik serbsčinu ako wugbašowy kurs wubrała a som z mójim rozsuzenim wjelgin spokojom, dokulaž jo se pšez to mója serbsčina wuraznje pólěpšyła. Na Dolnoserbskem gymnaziumje swěsimy teke serbske nałogi a tradicije. To, až som se mógała lětosa na zapusće wobžěliš, jo była za mnjo gluka, pšeto w mójej jsy toš tu tradiciju bóžko njedajo.

W mójom seminarnem kursu smy teke južo wjele serbskich projektow cynili. Mjazy drugim su nastali: serbski film, pśinoski za

serbski radijowy program (rbb) a artikele za Płomje. Pšez serbsku rěc a kulturu som wjele nowych projektow, ale teke nałogow a institucijow zeznała, za kótarež se napšawdu zajmujom. Teke, gaž njamam pšez móju familiju a wjas wjele ze serbsčinu cyniš, som žěkowna, až som pšez móju šulsku wokolinu na nju starcyła a nowe zajmy za sebjje wótekšyła. Tomu wótpowědujucy se nažejam, až se serbsčina hyšći dlujko zdžaržyjo a dalej wuwucyjo.

Co mam hyšći přědk, co com na kuždy pad hyšći dojśpiš

Ja lubujom drogowaš, togodla planujom pó abiturje nejprerwej raz jedno lěto ako au pair we wukraju pšebywaš. Kak za mnjo dalej pójžo, njejo hyšći celo wěste. Com pak zachopiš studěrowaš na ceptařstwo, snaž samo za serbsčinu. Teke, gaž se snaž celo drugu drogu wubjerjom, jo mě wažne pózdžej raz pówołanje mės, ako bužo mě wjasele cyniš.